

РЕШЕНИЕ

№ 24722

гр. София, 18.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в
публично заседание на 01.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **5064** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е въз основа на жалба, подадена от Х. М., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 3248/23.4.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят иска отмяна на решението като постановено в нарушение на процесуалните правила – чл. 35 и чл. 36 АПК – при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ на заявените обстоятелства, въз основа на който е направен необоснован извод, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Въпреки че административният орган определя положението в страната като несигурно, приема че не е достигнало до степен на безогледно насилие. Анализът на обстановката е формален и не кореспондира с личната бежанска история. Не са изследвани обстоятелствата относно местоживеенето в страната, при обсъждане на обстановката в А.. Не са съобразени предвижданията в решение на Съда на ЕС от 17 февруари 2009 г., по дело C-465/07, съгласно който личният елемент на засягане може да се счита за установен ако там където ще бъде върнато лицето, самото пребиваване в този район е заплаха за живота и сигурността.

Ответникът по жалбата - председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски

съвет я оспорва и моли съда да я отхвърли. Твърди, че правилно е преценено, че не са налице предпоставките на чл. 8 и 9 ЗУБ.

В представени писмени бележки твърди, че положението в А. е стабилно – макроикономическото управление на талибаните е по-добро от очакваното, което се вижда от стабилния курс, ниската инфлация, ефективното събиране на приходите и нарастващия износ. Има 36% увеличение на вноса. През отчетния период няма индикации за насилие. През пролетта на 2022 г. талибаните създали комисия за връщане, за да улеснят политически и военни личности в изгнание. Талибаните успявали да защитят институциите в инфраструктурата на публичния сектор. Най-важната институция, която успяват да защитят, е Централната банка, в резултат на което местната валута възстановява голяма част от стойността си. Налице е спорадичен характер и нисък брой на репресиите.

Прокуратурата на РБ счита, че жалбата е основателна, ситуацията в А. е сложна, управляват талибаните.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, счита, че се установява следната фактическа обстановка.

Началото на разглежданото производство е поставено с молба за предоставяне на международна закрила от жалбоподателя до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС). В регистрационния лист е отразено, че оспорваният е роден на 6.4.1998 г. в общ. Д., А., таджик, мюсюлманин сунит, неженен. Личните му данни са установени въз основа на декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ, както и от впоследствие представена лична карта.

В интервю за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, жалбоподателят твърди, че е напуснал А. „след падането на властта“, преминал е И. транзит, след което е преминал в Турция, където е пребивавал за период от няколко месеца до година. Твърди, че е имал проблеми във връзка с етноса, поради вражда между таджики и талибани и поради това, че управляват талибаните. Но не се е срещал с талибаните, нито е бил заплашван; не е извършвано насилие спрямо него. Търси сигурно място и хляб. Работил е като монтьор на скутери. Смята, че животът му е в опасност.

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма. Изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне А. поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма. Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорващия е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език. При обсъждане на представените доказателства не са допуснати твърдените в жалбата процесуални нарушения. Видно от оспореното решение административният орган е осъдил всички представени доказателства, като е изложил подробна аргументация, при съвкупната преценка на тези доказателства, защо приема за доказани едни факти или не и съответно – защо не са налице предпоставките за предоставяне на статут.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост.

В разглеждания случай липсват такива обективни белези, за да се приеме, че е налице осъществено спрямо жалбоподателя преследване. Твърденията на оспорващия пред съответното длъжностно лице в ДАБ не съдържат данни за осъществено спрямо него конкретно преследване от страна на официалните власти в родината му, нито за оказване на конкретен контрол или натиск от друга група или групировка по причини на етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група. Изложените твърдения, обосновани единствено поради това, че е напуснал поради това, че всички таджики са имали проблеми, не са достатъчни, за да се приеме, че са налице предпоставките по чл. 8, ал.1 ЗУБ, съобразно признаците по чл. 8, ал. 4 ЗУБ, защото не се установява конкретно жалбоподателят де е имал проблеми лично.

Въз основа на събраните доказателства съдът намира, че не може да се направи извод, че жалбоподателят търси закрила именно поради осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл.8, ал.4 от ЗУБ - поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът също намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Чл.9, ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде

предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

В оспореното решение административният орган е спазил императивното изискване на чл.75, ал.2 от ЗУБ, като е обсъдил всички наведени от кандидата за закрила факти и обстоятелства от личната му история заедно с въпроса относно сигурността на страната му по произход.

Видно от приложената по преписката справка от 7.3.2025 г., както и новопредставената такава към 23.4.2024 г. не се установяват и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № C-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № C-285/12 по тълкуването на чл.15, б. "в" от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Представените справки с от дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, потвърждава извода на адм. орган, че насилието в А. не е безогледно и повсеместно на цялата територия. Обстановката в А., сама по себе си, не дава основание да се приеме, че по отношение на чужденеца е налице страх от преследване. Не е налице реална опасност, която да е била повод за напускането му. Няма данни за опасност, която да е достигнала степен на безогледно насилие, с опасност от тежки посегателства, което да е основание за предоставяне на международна закрила на базата на общата ситуация. Не се установява спрямо заявителя да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата му по произход, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут. От цитираните справки не може да се направи обоснован извод, че А. се намира в състояние на въоръжен вътрешен или международен конфликт. От анализа на информацията в същата справка може да се направи обоснован извод, че определени уязвими групи могат да попаднат в хипотезата на чл. 9, но видно от материалите по преписката А. С. не попада в тази категория. Въпреки трудната икономическа обстановка в която се намира А., може да се направи обоснован извод, че ситуацията свързана със сигурността там значително се е подобрила и не може да се приеме, че евентуалното завръщане на кандидата в родината му по произход би довело да някакви неблагоприятни последици за него.

При изследване на териториалния обхват и степента на насилието в А., правилно административният орган е установил, че в държавата по произход на чужденеца, въпреки наличието на спорадични бомбени атентати и инциденти, обстановката не достига до границите на въоръжен конфликт, по смисъла заложен в Международното право и правото на Европейския съюз. Същевременно, видно от новата справка, е налице тенденция за подобрене на обстановката в А..

Следователно, от доказателствата по делото не може да се направи извод, че са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход жалбоподателят би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, което е обстоятелство, относимо към предоставянето на хуманитарен статут.

Едновременно с това се установява, че по отношение на кандидата не са налице предпоставки за

предоставяне на статут по чл.8, ал.9 и чл.9, ал.6 от ЗУБ, доколкото той не е заявил член на семейството му да има предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут в Република България. Личните мотиви на молителя да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл.9, ал.8 от ЗУБ, както правилно е приел административният орган.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материалноправните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, съобразно фактите от личната му история и въпроса относно сигурността в А.. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. М., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 3248/23.4.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.